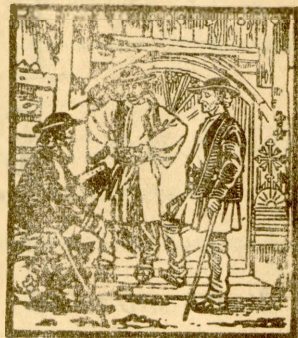

FOAIA POPORULUI

EA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINTATĂ IN ANUL 1892

oare în fiecare Duminică
b direcția unui comitet
ncrie în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943.

Organ al Asociațiunii „Astra”

Redactor responsabil: **Nic. Nicoară-Dobârceanu**

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxe poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Despre vrednicia românească

Vrednicie este mai mult decât cinste și hărnicie. Vrednic este înainte de toate cinstit, este hărnic, este deștept și învățat. Când se hirotonește abt în Teologie de preot Vlădica întreabă în Biserică: vrednic este? Pentru că numai omul vrednic poate fi așezat în fruntea turmei să o conducă și să o păzească. Românu are multe calități bune și are, ca toți oamenii, și greșeli. Românu în general este credincios, tenace, deștept, cruțător. Dar, durere este de bănuitor, încăpățânat, slab de înger și pățimaș. Sunt mulți între noi, cari își zic Români, dar cari nu sunt așa. De aceștia nu vorbim, că aceștia nu sunt Români adevărați ci originari din vișă străină și numai în trunchiul neamului românesc.

Multe povești am auzit, am citit și am văzut despre vrednicia românească. Trebuie să știți însă. Că cei care vorbesc de vrednicie, că acelea nu sunt tocmai povești, ci fapte. Ne mândrim cu ele cum se mândresc alții cu bogățiile lor. Nu o spunem această poveste să ne lăudăm apoi să ne culcăm pe cealaltă și să dormim, cum se zice, pe lauri. O spunem pentru că s'au găsit popoare dușmănoase nouă, cari ne învâdă vrednicia noastră și ne descrie lumii ca un popor slab, adunătură de hoji și de leneși, de oameni și înșelători. Dacă ar fi însă numai să ne învâdă nu ne-am sinchisi mult, dar pe baza acelor povești ni s'a pretins și se pretinde să cedăm din dreptul scump al țării în favorul altor neamuri, să le dăm mai „vrednice” ca noi. Ori așa ceva nu se poate face. Învingându-i, una cu capul. Noi la ce este a altuia să ne cedăm? Nu, dar dacă se atinge cineva de patrimoniul nostru sfânt trebuie să fim băgători de seamă și să-l apărăm pe toate labele...

În primul război mare am făcut și eu armată în rândul alții în Sârbia, în Tirol, la Monte San Giacomo și aiurea. M-am întâlnit odată cu un locotenent de artilerie, care în civil era inginer la Viena și mi-a spus cam următoarele:

— D-ta ești Român? Imi pare bine. Demult am să vorbesc cu un Român și să-i spun ce fierbe în mine. Uite eu sunt inginer gata. Am bicalaureat la școala reală, am studiat la Technica din Viena patru ani și am fost și la școala de ofițer trei ani. Așa că în atâta timp am putut învăța chimia, fizica, matematica și ale altor arme asemănătoare. Am la mine la baterie un zugsführer (sergent) german de lângă Făgăraș, care toate secretele și toate tehnicile tunului le cunoaște ca și mine, poate și mai bine. L-am întrebat, că ce învățături are el constatate, că n'are decât patru clase primare și o clasă de plugar acasă. Cum se poate una ca asta?

— Ehei domnule locotenent, — răspunsei eu — aceasta ar fi o poveste lungă, să fi-o spus dela mine. Mulțumește-te să-ți spun doar atât, că așa sunt oamenii toți Români: deștepți și harnici.

Puteam spune acelui inginer dela Viena, că Românul este așa cum este, vrednic, fiindcă este urmașul Romanilor, cari au fost odată stăpânii lumii. Mi-a spus, că învățații Români și străini au studiat problema și au descoperit, că vrednicia se moștenește din neam în neam, că este ca o semință în

sângele nostru. Numai cât unii uită de ea, o turlesc și o nesocotesc sau o lasă în păraginire.

Bătrânii își mai aduceau aminte de o altă întâmplare. Cică în lupta dela Marengo marele Napoleon văzând cum se luptă soldații „austrieci” s'a mirat grozav. Dar i s'a spus Impăratului francez, că aceia sunt Români din Transilvania. Atunci se zice, că Impăratul Napoleon ar fi exclamat: Dați-mi soldați cum sunt Români și voi cuceri lumea întreagă.

Nu știm, că este sau nu adevărată această poveste. Știm doar atât, că Românul este aievea cel mai bun soldat în lume. N'o fi având Români scule ca alții, avioane, tancuri și tunuri, dar de luptat luptă mai bine ca oricare nație de pe glob.

Dar nu numai în luptă sunt țarii Români ei și

Armindenii

Pe când umbla Hristos prin țară
Lăzind cuvântul său frumos,
Ovreii toți i-au scos ocară
Și cărturarții lor cercară
Prilej, să piardă pe Hristos.

Așa n'nt'o noapte n'tunecată,
Când vecinicul Mântuitor
Dormia n'nt'o casă n'creștinată,
Găsitul-au Ovreii n'ndată
Și sfat făcut-au de omor.

La miez de noapte-aveau să viie
La casa unde El dormia,
Și casa pentruca s'o știe,
Au pus, ca semn și mărturie,
În fața casei o nuia.

Și Dumnezeu orbit-a firea
Ovreilor împinși ia rău,
Încât să n'aibă nicăierea
Vr'un chip de-a făptui pierirea
Născutului din Dumnezeu.

La miezul nopții n' gloată mare
Ovreii pe furis pornesc —
Și Ovreii urlă de mirare,
Că ei la casa fiecare
Ca semn câte-o nuia zăresc.

„Dacă'm pierdut și astăzi prada,
Cu greu putea-vom s'o găsim”.
Pornește apoi răcnind grămada,
Perândă n' sgomot toată strada
Tăcutului Ierusalim.

Dar Dumnezeu, celce coboară
Și n' gândul cel mai nevădit,
Nu lasă p'al său Fiu să moară,
Căci a răscumpărării oară
Și vremea morții n'a sosit.

Dar neputând să mai găsească
Pe Hristos ca să-l omoare n' somn
Pierdut-au noaptea dușmănească
Și n'au putut să n'deplinească
Perirea vecinicului Domn.

Și din acea zi n'ainte.
Rămas-a obicei, și spun,
Că pentru aducerea aminte
De noaptea mântuirii sfinte
Români își azi Armindenii pun.

G. Coșbuc

la îndeletniciri nașnice. Iată spre pildă n'aveți decât să faceți o plimbare pela Clinicile dela Cluj-Sibiu. Veți găsi acolo în laboratoare, în sălile de operație și la bircuri feciori de țărani Români cu câte patru clase gimnasiale sau cu și mai puține școli, cari ajută pe domni doctori și profesori în lucrările lor. Veți afla, că aceștia cu vremea și într'un timp chiar foarte scurt așa de bine se pricep la funcțiunea lor încât ar putea uneori învăța și doctorașii mri tineri.

Apoi dacă așa se desvoaltă de frumos românașii noștri, cei fără învățătură și fără mijloace bănești să cuture lumea pentru a aduna experiențe și cunoștințe ce să mai spunem de cărturarii noștri, cari au început să învețe la școli românești sau cei cari au studiat și au terminat școlile mari dela noi și din străintate? Toată lumea dela noi și din țări îndepărtate au aflat ce medici vestiți, harnici și învățați au eșit dela Universitățile din București, Cluj, și celelalte. Se povestesc adevărate minuni despre isprăvurile lor. Și doar n'au trecut decât 25 ani de când Români trăsesc uniți într'o Țară liberă,

În alte ramuri ale vieții stăm tot așa de bine. Unii dintre noi se plâng de superioritatea Evreilor în comerț și industrie. Apoi să mi se ierte dacă o spun, că mărghineanul nostru este mai harnic și mai deștept decât zece evrei împreună. În satele unde a apucat să se așeze un mărghinean dela Săliște, Tilișca sau de aiurea nu prea are ce căuta jidanul. În ce privește apoi industria mare, adevărat, că fabrici multe și uzine nu prea avem. Dar cu ce avem ne putem mândri ori și unde. Iată spre pildă Industria Sârmei dela Turda e o întreprindere cum rar se găsește în Europa. Apoi se zice, că stabilimentele Malaxa sunt așa de bine întocmite încât s'au minunat de ele și Nemții care le-au văzut, E adevărat, fabrici multe nu avem, nu pentru că nu ne pricepem la ele, ci fiindcă nu prea avem bani.

De oameni de drept și advocați mari nici nu mai vorbim. Românul este născut poet — a zis cineva în șagă, iar noi zicem, că mai curând Românul se naște avocat. Câte un țaran pricepaș se pricepe la legi ca și un avocat.

La științele celelalte cum este cercetarea și cultivarea limbei noastre sau a trecutului nostru, a tainelor naturii, a calculelor, a secretelor lumii, Români în scurt timp i-au ajuns și chiar au întrecut celelalte neamuri. Dintre cei mulți amintim doar pe unul, pe fiul țaranului dela Bințiș de lângă Orăștie, Aurel Vlaicu, care încă înainte de 1910 ghicise un aparat de sburat...

Adevărul este, că oriunde l-ai pune pe Român face treabă. Dar ar putea să ne obiecționeze cineva, că aceasta nu este o calitate deosebită pentru că o au și alte neamuri. Răspunsul nostru este, că o fi având și alte neamuri oameni pricepuți, harnici și învățați, dar nu în măsură cum au Români. Să nu se uite apoi, că alte neamuri studiază, cercetează și lu ră pe terenurile științei și ale economiei de sute de ani, în țările lor libere. În acelaș timp noi Români existam ca Țară independentă de abia 70 ani și ca țară unită de abia 25 ani.

Tot ce facem, tot ce am produs în toate ramurile de știință, de economie, de cultură deosebește vrednicia noastră și puterea noastră de viață. Nimeni în lume n'are deci dreptul să ne conteste această vrednicie. Pentru că dacă e vorba de vrednicie, nu să ni se ia un petec de pământ, ci ar trebui să ne dea încă de trei ori atâta cât avem.

Dr. Gheorghe Ohăbeanu

Pe urmele Domnului

„Pâinea noastră cea de toate zilele“

Din toate pun tele de vedere „Tatăl nostru“ este rugăciunea cea mai desăvârșită pe care o cunoaște omenirea. Și nici nu ar putea fi altfel, când ne-a învățat-o însuși Fiul lui Dumnezeu.

Ea ne arată că orîdecîteori ne ridicăm gândul la Dumnezeu, mai întâi trebuie să ne aducem aminte de El. Să-l preamărim pe El, și numai după aceea să venim cu cererile și durerile cari ne privesc pe noi. Noi suntem așa de neînsemnați în fața Domnului, încât nu ne putem ridica ochii la cer fără să o recunoaștem mai întâi măreția Lui neșemănată, și să preamărim Numele Lui.

De aceea Mântuitorul ne-a învățat ca atunci când ne rugăm, să-i dăm întâi liniștea cuvenită Lui Dumnezeu, să ne supunem cu totul voinței Sale, să dorim mai întâi ca El dorește, nu ce ne arde pe noi. De aceea în primele trei cereri ne-a arătat cum să-l slăvim pe Dumnezeu, arătându-ne dorința fierbinte ca Numele Lui să fie sfințit, ca împărăția Lui să vină și pe pământ, și voia Lui să se facă aici ca și în cer, recunoscându-L stăpân atotputernic și desăvârșit peste noi, peste toți.

Numai după aceasta vin în rugăciunea Domnului cererile cari ne privesc pe noi oamenii, lipsurile și neputințele noastre.

Ca tînțe trăitoare în trup întâia lipsă a omului este: pâinea cea de toate zilele, adică hrana trupului muritor, în care trăește însă sufletul nostru ne-

Calendarul săptămânii Luna Iunie

Duminea Sfinților Părinți D. Pent		VREMEA
Luni	29 M. Teodosia	(După calendarul pe 140 de ani)
Marți	30 P. Isachie	1 ploaie. 2 senin, 3
Mercur	31 Ap. Ermie	ploaie, 4—10 mestecai,
Joi	1 M. Iustin	11 nor, 12 vânt rece și
Vineri	2 Păr. Nichifor	ploaie, 13—17 bine,
Sâmb.	3 M. Lucian	18—19 ploaie, 20—24
Dum.	4 (+) Pogăria Duh. Sf.	bine, 25 vânt, 26—30
		tot bine și cald.
Toate ale sărbătorii		

muritor. Se va înțelege că-i nu numai pâinea, mâncarea, ci toate de care are trupul trebuință pentru a putea trăi: adăpost, îmbrăcăminte, sănătate, căci toate ne sînt de lipsă pentru viață. Cum însuși Domnul spune: „am fost flămînd, am fost însetat, am fost gol, am fost bolnav și în prinsoare — și ni-ați ajutat“.

Deși Dumnezeu care ne-a zidit știe că de toate acestea avem trebuință, cum ne învață tot Domnul Isus, și că nici n'ar trebui să ne gândim la ele, totuși același Mântuitor ne învață să le cerem de la Tatăl cel ceresc. Pentru ce oare? Pentru ca să nu uităm, ceea ce ușor uită omul, că toate aceste bunuri de lipsă trupului ne vin de la Părintele ceresc, și să nu ne gândim că și când le-am avea în puterile noastre.

La Dumnezeu care ne învață să cerem aceste bunuri numai atîtea de câte avem lipsă pentru viața zilnică, și cu atîta să fim îndestulați. Și nu ne stea gândul la grămădirea de bucată sau alte bogății ci la lipsa zilnică. Să nu ne lăcomim și să nu ne legăm sufletul de aceste bunuri. De aceea zice n „pâinea cea de toate zilele dăne-o nouă azi“. Căci ziua de mâine e în mâna Domnului, și dacă ne-o lasă, iar vom cere.

Părintele Ion

Sub steagul „Astreii“

Astra județeană la Miercurea Sibiului

Luni, 12 Mai a. c., după masă s'a ținut o consfătuire în cadrul Astrei la Miercurea, cu toți președinții și secretarii Cercurilor Culturale din plasă.

Dela Centru au participat Dnii: Insp. Gen. Silviu Teposu, Președintele Astrei județene, Insp. gen. Ioan Dragomir, secretarul Desp. și Prof. Nicu Martin, v. președinte.

Consfătuirea s'a ținut în prezența Prea Cucernicului Păr. Prot. Ciuchendea și a Dlui. Nic. Lăzăriciu pretorul plasei și v. președinte al Desp. de plasă al Astrei.

Au fost reprezentate comunele: Apoldul de Jos prin Pr. Popa și inv. dir. Topârcean; Apoldul de Sus prin Pr. Cantor și inv. dir. Staicovici; Boz prin Pr. Popa Cismașiu; Dobârca prin inv. dir. Nic. Bucur; Cărpiniș, prin inv. dir. Bogdan Ene și inv. Lazăr; Gârbova, prin Pr. Nic. Opreș și notar Petru Cărpinișan; Poiana, prin Pr. Comșa și inv. Șerb; Ludoș prin Pr. Fara și notar Nanu; Sângătin, prin Pr. Dăianu și notar Dăianu; Cunța, prin Pr. Buzea și notar, N. Popa; Gusu, repr. prin preot și inv. dir. Micu.

Fiecare președinte de Cerc Cultural a dat citire unui raport de activitate în cadrul Astrei, din care se desprinde adevărul încurajat pentru vremile crunte prin care trecem, că Astra va fi întotdeauna în fruntea acțiunilor ce premerg marilor fapte istorice, de afirmare românească, pe linia falnicului ideal, „al pământului românesc, înrămat de patru mari ape... Astra lucrează... Satele sunt voluntarizate sub steagul ei, cu conducătorii firești în frunte.

Păr. Protopop arată scopul sfânt al luptei ce ducem pentru apărarea drepturilor românești, și încrederea neclintită în biruința și dreptatea neamului nostru, D. Primpetor N. Lăzăriciu, în calitate de vice președinte al Despărțământului de plasă, schițează un plan de activitate în cadrul Astrei, din care desprindem următoarele: construirea de case culturale în fiecare comună, (acțiune pusă deja în practică în câteva comune: Poiana, Dobârca, Apoldul de Jos, etc. organizarea unui sediu al Astrei într-o cameră comunală (acolo unde nu este casă culturală) unde să funcționeze biblioteca, să se adune comitetul, fruntașii satului, și toți cei ce doresc să citească o carte; procurarea neîntârziată a unui aparat de radio pe

seama fierăruii cerc cultural, unde în duminici și sărbători să se asculte „ora satului“ etc... spunând că a prevăzut în bugetul fiecărui comune sume de bani pentru acest scop.

D. Insp. General Silviu Teposu, președintele Astrei județene își mărturisește întreaga mulțumire ce-o simte pentru felul cum se lucrează de harnic în ogrul Astrei, la plasa Miercurea. D-sa dă următoarele îndrumări: Să se lărgească activitatea Astrei, cuprinzând pe toți intelectualii satelor, să se coopteze în comitetele cercurilor câte un intelectual din cei refugiați să se înscrie cât mai mulți membri să lucreze fiecare cerc cultural prin propriile mijloace cât mai intens. D-sa arată cum se va desfășura munca de război a elevilor de școli secundare, cu o lună închinată eroi smului românesc și altă lună închinată „cărții“. Fiecare lună de activitate se va încheia cu o frumoasă serbare, la care să participe tot satul. Se va lua inițiativa ridicării unei troițe pentru eroi. Se vor ține manifestări ale Astrei de plasă. Pentru pl. Miercurea s'a fixat com. Ludoș.

Consfătuirea ia sfârșit cu-o înfrățire în inimi și cuget, prin cuvântul omagial al Păr. Protopop.

Correspondent

Din activitatea despărțământului Alba-Iulia

Reluând firul obișnuitei sale activități culturale la sate, despărțământul Alba-Iulia a început să-și trimită din nou valoroșii săi conferențieri în mijlocul Cercurilor Culturale, spre propovăduirea unor îndemnuri și sfaturi folositoare sufletului românesc, așa de cumplit încercat în clipele de față. În ultimele 4 duminici, începând cu 30 Aprilie, au fost vizitate 12 comune, rostindu-se tot atâtea conferințe, având ca subiect: *Lupta pentru drepturi a Românilor din Transilvania*, prin care au fost reînviolate vremurile de glorie și faptele de curaj și luminat patriotism ale generației dela patruzecisopt și din epoca Memorandului.

Conferențierii cari au ostenit în slujba acestui românesc scop, cu numele sunt următorii: cons.

DIN SFATURILE DOCTORULUI ION

Tetanosul (Fălcărița, strânsul)

Se capătă prin molipsirea cu un bacil după numele învățatului care l'a descoperit, cîl lui Nicolaier. Acest bacil se găsește de în pământ: grădini, livezi, grajduri, etc. unde prin deșertările animalelor, în deosebi prin de cal.

Bacilul pătrunde în corpul omului prin deschise, fie ele oricât de mici, când aceste răni în atingere cu pământul sau baliga infectată. Pe odată în corpul omenesc bacilul fabrică niște terii otrăvitoare cari otrăvind corpul produc boala infricoșătoare, care se numește tetanos fălcărița.

După molipsire la 4—41 de zile se ivesc dintâi semne de boală și anume din ce boala arată mai de timpuriu din aceea ea va fi mai și mai periculoasă. Cele dintâi semne se ivesc neașteptate, prin aceea, că bolnavul simte că înțepenesc pe încetul fălcile încât nu își mai deschide gura cum se cade.

Mai târziu înțepeneala se întinde asupra apoi a trunchiului și picioarelor, încât cu timpul navul înțepenește cu totul, așa că stă în pat ca un arc și propit numai în ceafă și în călcăi.

Bolnavul în acest timp suferă cumplit, la mai mică tresărare corpul întreg se încoardă, cu de zgârciuri, capătă fierbințeli, nu mănâncă aproape nimic și slăbește văzând cu ochii.

Starea aceasta grea poate ține mai multe săptămâni și adeseori se isprăvește cu moartea bolnavului. Dacă însă se începe de timpuriu un tratament cuminte din partea doctorului, pe încetul înțepeneala se ușurează, încordarea corpului (zgârciurile) se duc mai rar și mai scurte și așa pe încetul bolnavul se vindecă cu desăvârșire, în timp de o săptămâni.

Ca să ne putem feri de boală, trebuie să înaintăm de toate, că orice atingere cu pământul curte, grădina ori pășune, îndeosebi a baligă cal, cu vre-o rană deschisă a corpului nostru poate pune viața în primejdie. De aceea orice mică vom avea, în ori ce parte a corpului nostru vom acoperi cu un pansament (legătură) pentru o vom feri de orice atingere cu pământul sau baliga. Obiceiul trist de a se pune baligă pe deschise ori pe buricul copilului nou născut, să înceteze, fiindcă prin acest obicei de ce multe ori ne punem viața în cea mai mare primejdie.

În caz că vreo rană deschisă a corpului nostru în urma împrejurărilor date, totuși s'a murdărit cu pământ sau baligă, ne vom adresa fără întârziere doctorului, care printr-o injecție de ser ne poate scuti dintr'un început de această molipsire periculoasă.

Dr. I.

eparhial Nicolae Vasiliu, Ion Popa-Zlatna, insp. lar Gh. Cucu și profesorii V. Cucuiu, Lucian Iteanu, Ion Maior, Climente Plaian și Eugen Iteanu.

Prefutindenii purtătorii de cuvânt ai Astrei au fost bine primiți și ascultați de un număr mare de săteni.

Se cuvine însă a pomeni în mod deosebit moasa primire organizată de Cercul Cultural Straja, unde conferința prof. E. Hulea a fost urmată de un public peste așteptări de numeros, încadrată într'un program de toată frumusețea, pus din cântece, coruri și declamări, executate de elevele școlii țărănești și elevii școlii primare, duși cu pricepere rară de harnicul învățat Danciu.

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

Altă față a cooperației

In economia viitoare a poporului nostru, cooperația cu instituțiile ce crează, nu este de mare însemnătate numai pentru sporirea câștigului muncii noastre, pentru o mai bună lucrare a pământului și mai mare valorizare a produselor economice, ci și sub o altă față cu caracter național și social.

E lucru firesc că, cu cât sporește populația sărăcască într-o țară, tot mai mulți săteni să-și caute de lucru și izvoare de venit și în alte îndeletniciri, în alte ocupațiuni. Până acum fiii de plugari au dat dau năvala la slujbe. Toți vor să ajungă salariați ai Statului.

Dar lucrul acesta nu poate ține mult. Căci și școlile sunt pline. Noi avem școli de agricultură, industriale și comerciale, tehnice, de toate felurile, mici și mari. Tinerii cari iasă din aceste școli înțeleg și ei să ajungă slujbași la Stat, și prea puțini să pună în practică ce au învățat.

Străinii nu i-au primit până de curând în întreprinderile lor, iar noi am avut puține întreprinderi agricole, comerciale sau industriale.

O cooperativă de consum în sat, o prăvălie cu totul de ce are satul nevoie, poate fi foarte bine condusă de fiii sătenilor eșiți dintr-o școală comercială.

Acum s'a zis că nu ne pricepem, că nu avem oameni pregătiți. Acum nu mai putem spune așa.

O magazie cooperativă de cereale, o lăptărie, o câșătorii de fructe, fabrici de marmeladă pentru valorizarea fructelor, pot fi foarte ușor conduse și slujite de fiii de țărani, cari au terminat o școală întregă de agricultură.

O lucrare rațională a pământului în obști, în cooperative agricole de muncă, se poate întemeia pe priceperea și hărnicia acelorși absolvenți ai școlilor de agricultură. Și în multe altele putem da lucrul și mijloace de trai cinstit copiilor noștri, în loc să-i lășăm să alerge după câte-o slujbă la Stat, care se găsi tot mai rar în viitor.

Iată, deci, o nouă față folositoare a cooperației.

Semănați bumbac!

Bumbacul este o cultură bănoasă și potrivită mai ales pentru micii plugari cu pământ puțin și brațe multe, putând obține venituri frumoase.

Pentru buna reușită a bumbacului trebuie să se înă seamă de următoarele:

Bumbacul să se semene în ogor făcut adânc din toamnă, iar în cazul când s'a făcut această arătură, să se facă în primăvară grăpându-se imediat.

Dacă s'a făcut ogor de toamnă, primăvara se grăpează îndată ce se poate ieși la lucru, pentru a se păstra umezeala, urmând a se ara încăodată la suprafață când se seamănă.

Locurile cele mai bune pentru bumbac sunt pământurile argilo-nisipoase, sau nisipo-argiloase, cari sunt adăpostite de vânturi prin perdele, locuri de casă și locurile bine însorite.

Timpu cel mai potrivit pentru însămânțare este când temperatura pământului este de cel puțin 13-14 grade. Se recomand să se dea 35 kg. sămânță la hectar, în cazul că sămânța are cel puțin 80% putere de încolțire.

Sămânța trebuie pusă în pământ umed și la adâncime de cel mult 4 cm., punându-se mai multe seminte la un loc ca să poată răsări mai ușor. Așezarea seminței pe un strat uscat va da lipsuri multe de aceea, dacă pământul s'a uscat la suprafață, se înlătură stratul uscat cu piciorul și se face un cuib în pământul umed, pentru ca boabele să aibă umezeala trebuincioasă răsăritului.

Bumbacul se seamănă cu mâna sau cu mașină specială pentru bumbac, în acest din urmă caz nu mai e nevoie a se face urme cu marcatorul nici cuiburi, ca la semănatul cu mâna, având însă grije ca sămânța să fie îngropată în pământul reavăn și în cantitate voită.

Se poate semăna și după plug, ca la porumb. dar sămânța trebuie să se așeze cel mult la treimea de sus a brazdei, pentru ca brazda ce urmează să nu o acopere cu un strat mai gros de 4 cm. și să fie pusă la reveneală. Se mai poate semăna la fel ca și fasolea.

Intre rânduri să se lase 50-60 cm., iar între cuiburi 20-30 cm.

Posta Administrației

Cojoc Cornel: Am primit lei 1000 pentru Virgil Damșa și Băbescu Romanica. I-am trimis calendar și numerii ceruți. D-lui Lăzărescu încă i-am trimis acum calendarul. Am mai trimis foaia d-ui Babescu Romulus și Drăgoi Ioan pe răspunderea Dvs. că la 1 Iunie va achita. Noi fără achitare de abonament înainte nu mai trimitem.

Mihai Nicolae: Am primit lei 900. Vă mulțumim. Abonamentul Dvs. este plătit până la 1 Mai 1945.

Primăria Comunei Vinișul de jos: Confirmăm primirea sumei de lei 500 pentru care vă mulțumim. Abonamentul pentru autorități este altul nu acela care ați binevoit a ni-l trimite. Vă rugăm a vă conforma tarifului publicat în foaie, trimițându-ne și restul.

Balica Gheorghe: Am primit lei 500 cu care abonamentul Dvs. este plătit până la 1 Mai 1945. Nr. 10 vi l-am expeditat.

Ioan Popa, pensionar: Primit lei 500 cu care abonamentul Dvs. este plătit până la 1 Mai 1945.

Crișan Ioanichie: Azi v'am trimis calendarul cerut.

Nicolae Mosora: Abonamentul Dvs. va merge cu 1 Mai 1943 și este achitat până la 1 Mai 1944.

Achitări de abonamente

Ați binevoit a ne ușura din sarcinile materiale, prin plata la timp a abonamentului, următorii:

Lei 500: Dobra Ioan, Petru Damian, Alex. I. Dumitrescu, Brote Aleman, Gavrilă Bighea, Olimpiu Fișteag, Const. Pungulescu, Hațiegan Veturie, Iosif Mităr, Miclea Ioan, Vasile Opreș, Margea Leontin, G-ral Cosmuța Erm., Dumitru Stanciu, Corici Constantin, Dr. Nicolae Milea, Iosif Bârsan, Luca Mergea Prof, Rușmir.

Lei 250: Dumitru Tamașan, Bazil Hațiegan, Coman Valer, Rozolia Ion.

Lei 400: Virgil Josan, Vereșezan Ioan.

Lei 900: Iancu Ioan.

Lei 1000: Iacob Târziu, Iustin Sava, Inginer F. Negruțiu.

(Continuare în numărul viitor.)

FOIȘOARĂ

Graiul Hunedorenilor

— Cântece și strigături din Burjuc —

Hunedoreanu e născut și crescut din glie. El e înrădit cu munții, codrii și izvoarele pământului românesc. Nimeni nu va putea să miște pe Hunedoreni de pe aceste locuri.

De atâtea secole, Hunedoreanul își cântă doina lui, și-a păstrat datinele și obiceiurile străbune, cânteculele, descânteculele, bocetele, orațiile de nuntă etc.

În el stăruie spiritul dac și latin, dorul de viață, de veselie (bucurie) și de durere. Cu mintea lui sărăcătoasă și răzbătătoare, a cultivat numai frumosul și tradiția, binele și adevărul. Prin muncă rodnică și viteje fără seamăn, firea lui s'a călit pe modelul daco-roman.

De data aceasta, vom înfățișa câteva cântece și strigături din frunza comună Burjuc, culese de dr. Fărcaș Sebastian.

Țăranul român e legat de sat, de deal și de pârâu, de vâlcea și de mândra lui. Numai dușmanilor le pare bine când pleacă din sat:

Când plec satule, din tine,

„La dușmani le pare bine.”

Numai mie-mi pare rău,

Când mă duc din satul meu,

Unde nu-i deal, nici pârâu,

Numai mândro, dorul tău,

Unde nu-i deal nici vâlcea,

Numai mândro, jalea ta”.

Mândru nu se poate despărți așa de ușor de mândra lui.

Vai mândruțo, satu-i plin

„De noi doi că ne iubim;

Fie satul plin și ras,

Eu de tine nu mă las”.

Flăcăul face legea fetei:

La fântână, la izvor,

„Se'ntâlnește dor cu dor

Și fac legea fetelor.

Legea fetei e făcută:

Strângeo-o'n brațe și-o sărută,

Să nu fie supărată

C'a rămas nemăritată”.

În numărul viitor, vom continua cu celelalte cântece și strigături culese de d. Fărcaș Sebastian.

Grigore Holdiș

SNOAVE

Puțină slănină

Teologii dintr'un seminar erau necăjiți din cauză, că li-se dădea ca legumă numai varză și iar varză. Trimiseră deci o deputație la episcopul, ca să-l roage să schimbe acest lucru.

— Suntem nemulțumiți, grai oratorul deputației, din cauză că ni-se dă, ca legumă tot numai varză.

— Bine, fiilor, dar ce altă legumă ați dori? întrebă episcopul.

La întrebarea aceasta tinerii nu se așteptară. Oratorul nu știa ce să zică. Unul din ei însă să reculese și-i șopti ceva. Atunci oratorul cu fruntea ridicată grai:

— Am dori, Excelență, o altă legumă de exemplu... puțină slănină.]

Să mă ierți, părinte

Apucase și țiganul binele drept de un picior și într'o Miercuri preacurată mânca slănină de pe soric, când iată popa Tănăsă intră plumb la el în casă!

— Cum țigane, Doamne Sfinte, tu mânânci slănină astăzi Miercuri?

— Ho Părinte, să mă ierți, că gândeam că-i sfânta Vineri!...

Bărbatul bețiv

— Ți-ai găsit să se ducă și el odată înins la o treabă! Până n'o miroși prin păharele crășmarilor, unde se ține sătul? — soi rău și pace. Zici c'a fost bărbatu meu pe aici, jupâne?

— A fost.

— Și ce-a băut, mă rog?

— Ia a luat și el un păhar de rachiu și pe urmă și-a căutat de drum; de, ca l'omul, nu-ți mai face și dumneata atâta inimă rea...

— Bătă-l crucea, că bețivu-i! Nu știu la ce capăt am s'o scot cu dânsul, — m'am urât de-așa trăit. Ia dă-mi o porție jupâne, — da vezi să fie mai țărișor.—Ptiu Doamne, ce bețiv bărbat mi-ai dat.

INFORMAȚIUNI

= ULTIMELE ȘTIRI =

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — —	Lei 500.—
Pe o jumătate de an — — —	250.—
Pentru negustori și comercianți	700.—
Instituții și autorități	2500.—
Abonament de sprijin — — —	6000.—

PREȚUL UNUI NUMĂR — — — — — LEI 7.—

● **PENTRU ABONAȚII RESTANȚIERI.** Unii dintre abonații restanțieri cărora le-am oprit trimiterea foii, se arată nedumeriți și ne cer socoteală. Tuturor acestora le răspundem, pentru ultima dată, că pe viitor numai trimitem foaia decât cetitorilor cari sunt la curent cu plata sau cari și-au achitat o parte din abonament. Deci toți aceia cari își achită restanța de abonament pe anul încheiat, vor primi din nou foaia. Să fim, deci, înțeleși.

● **PATRU GENERALI ITALIENI OSÂNDIȚI LA MOARTE.** Tribunalul pentru apărarea statului italian, a osândit la moarte prin împușcare pe amiralii Cantuni, Marchetta, Leonardi și Panese Gino, acuzați de înaltă trădare, prin aceea că au predat inamicului unitățile militare de sub comanda lor, fără apărare. Amiralii Leonardi și Panese au fost condamnați în lipsă, iar ceilalți doi au fost împușcați în cursul zilei de Miercuri 24 Mai a. c. la orele 5 dimineața.

● **AU INCERCAT SĂ SE SUSTRAGĂ DELA INCORPORARE.** Tinerii Ghiroșă Arpad, și Antal Carol ambii din comuna Turcheș, jud. Brașov, pentru a se sustrage dela incorporare în armata română au încercat să fugă peste frontieră în Ungaria. Planul nu le-a reușit, însă, deoarece ochiul neadormit al soldaților grăniceri români i-a zărit. După somațiile legale, grănicerii noștri au deschis focuri de armă răbindu-i. La fel a pățit-o și Kiss Carol din comuna Cernatu care a încercat cu alți tovarăși să treacă deasemenea frontiera în Ungaria. Toți au fost predați justiției militare care le va aplica pedeapsa cuvenită.

● **DIN COMUNA DOBÂRCA—SIBIU,** ne sosește vestea că acolo s'a repetat din nou, în zilele de 25 și 26 Mai a. c., o răscoală a locuitorilor minoritari, împotriva populației românești pe care a ținut-o în stare de permanentă alarmă timp de o noapte. Mai multe locuințe, printre cari și a parohului greco-catolic, au fost obiectul actelor rebele, la care s'au dat până și soldații unei armate cu care luptăm cot la cot. Pentru ce toate acestea — ne întrebăm noi — tocmai într-o vreme în care minoritarii locuitori nu au avut nimic de suferit din partea noastră? Cazul petrecut proaspăt, noi îl punem în legătură cu cel asemănător din toamna anului 1917, când organizații în „potere” minoritarii comunei au săvârșit alte acte de cruzime, în miez de noapte, împotriva celor de alt sânge și lege. Locuitorii minoritari să nu uite că trăesc în mijlocul unui ocean de români, cari nu vor putea să treacă cu ușurință peste astfel de acte, precum tot așa nu vor putea nesocoti zicala, că „cel ce scoate sabia, de sabia va peri”...

● **PLATA IMPOZITULUI STATISTIC** este obligatorie. Acest impozit de 1.000 lei trebuie plătit până la 30 Iunie 1944. Cei cari nu vor achita înăuntrul acestui termen vor fi urmăriți și obligați să plătească îndoit. Ministerul de Finanțe a pus în vedere autorităților comunale să nu elibereze niciun act, până când acela care solicită actul nu face dovada că a achitat impozitul statistic de 1.000 lei.

● **PESTE 30.000 DE MII VICTIME OMENEȘTI,** au fost săvârșite în Franța, de către aviația anglo-nordamericană, cu prilejul atacurilor săvârșite în ultimele zile. Se anunță că în orașul Marsilia, numărul morților crește din oră în oră. Numeroase clădiri au fost complet nimicite iar orașele Marsilia, Lyon, Nîmes și Avignon sunt încă în flăcări. Deasemenea se anunță că importante linii ferate din Franța au fost distruse, în mare parte, de către aviația anglo-nord-americană.

SITUAȚIA POLITICĂ ȘI MILITARĂ DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Ultimele telegrame anunță sporirea ofensivei anglo-americane în Italia și întărirea efortului militar spre a forța decizia în direcția Romei. Comunicatul german amintește că la Est de Litorio, trupele germane au reușit să se desprindă, iar la Est de Liri, forțele anglo-americane au pus piciorul pe malul de Nord al fluviului.

Pe frontul de răsărit, comunicatele de războiu nu pomenesc nimic deosebit. Cercurile militare germane urmăresc de aproape pregătirile sovietice.

Pe frontul aerian, atacurile s'au concentrat din nou asupra teritoriului francez, unde anglo-americanii au atacat cu formațiuni mari de avioane.

În Pacific, se fac mari pregătiri ofensive defensive în ambele tabere. Știrile cari vin, fie dela Washington, vorbesc că invazia din Europa va fi împreună cu invazia în Pacific.

Pe frontul diplomatic, la ordinea zilei, este discursul d. Churchii, primul ministru al Marii Britanii, prin care a deschis dezbaterile de politică externă în Camera Comunelor și care va fi, fără îndoială, tălcuit în toate capitalele, pentru preciziunile aduse. În linii generale, se poate spune că declarațiile primului ministru britanic reprezintă poziția Angliei în fața sfârșitului a războiului și sunt premergătoare invaziei. Asupra unor probleme, d. s'a pronunțat fără nici un înconjur. Alte probleme au fost trecute sub tăcere și probabil vor fi lămurite în cadrul interpelărilor și răspunsurilor date de banca ministerială.

D. Churchill a explicat atitudinea Angliei față de Germania, Japonia, Franța, Spania, Rusia, Turcia, Polonia, Jugoslavia, Grecia și Italia. În schimb, n'a făcut nici o pomenire în legătură cu Portugalia și Suedia și a vorbit așa în treacăt despre țările prietene Germaniei.

Discursul a fost radio-difuzat în toate limbile, și în rezumat el poate fi redat astfel:

Pentru cei cari ar întreba, ce instrument se va crea în vederea păstrării păcii, răspunsul ar fi, că din acest războiu va ieși un consiliu al marilor puteri, care va garanta securitatea (liniștea) tuturor popoarelor. Spre deosebire de Liga Națiunilor, consiliul va dispune de mijloace practice, adică de armata necesară garantării păcii și împiedicării eventualelor agresii. Firește, pacea nu se poate întemeia pe patimi și ambiții, și ea trebuie să asigure prosperitatea tuturor popoarelor și să facă cu putință conlucrarea armonioasă între națiuni.

Capitularea fără condițiuni, formulată în conferința dela Casablanca, rămâne valabilă numai pentru Germania și Japonia. Dacă va fi necesar, aliații vor trece la modificări teritoriale în Germania, deoarece Chara Atlanticului și niciun alt acord de principii nu îi obligă la respectarea statului ei teritorial.

În Italia, dorința aliaților (a spus mai departe d. Churchil) este să ferească poporul italian de ferințe fără rost și să facă tot ce le stă în putere pentru a cruța Roma de urmările grave ale războiului aerian. Actualul guvern are o misiune zoră și poporul italian este liber să-și aleagă forma democratică de guvernare, după lichidarea fascismului.

Cu privire la Jugoslavia — a spus d. Churchil chiar acum am primit un mesaj din partea regelui Petru, prin care ni se anunță consultări în vederea formării unui guvern de concentrare națională, care generalul Mihailovici nu va face parte. E drept că mulți țărani s'au alăturat generalului Mihailovici, însă tot pe atât de adevărat este faptul, că figura comunistului Tito a fost acoperită de figura patului Tito, căruia, noi îi vom da tot sprijinul militar și vom primi din partea sa un reprezentant militar la Londra.

Situația neclară din Grecia, unde Grecii se omotă între ei, va înceta și putem anunța că este pe cale de formare a unui guvern care va cuprinde toate mișcările de rezistență.

În legătură cu Franța trebuie să precizăm, — adăugat primul ministru britanic — că guvernul Marii Britanii și al Statelor Unite, nu pot recunoaște comitetul național francez dela Alger, calitatea guvern provizoriu, deoarece noi nu avem toate formațiunile din Franța, de partea cui sunt francezii. Așteptăm sosirea la Londra a generalului De Gaulle pentru a discuta încredințarea administrației, căci Franța va fi eliberată. În orice caz, noi nu vom recunoaște sub nici o formă cu regimul dela Vichy sub conducerea Mareșalului Petain).

Cu Spania, vom căuta să păstrăm cele mai bune raporturi economice și politice. Nu vom recunoaște că Spania a servit aliaților, prin neparticiparea ei în războiul Germaniei.

Guvernul englez a livrat Turciei, până la sfârșitul anului 1943, material de război și echipamente în valoare de 20 milioane lire sterline. Când cereră Turciei să se alăture nouă în acest război, generalii turci au ridicat obiecțiuni tot mai numeroase și n'aveau o icoană destul de clară despre puterea de luptă a armatei sovietice. Astăzi, pentru operațiunile din Balcani nu mai avem nevoie de sprijinul Turciei, iar la conferința păcii, ea nu se va mai prezenta ca un factor important.

Desființarea Cominternului în Rusia înseamnă lichidarea comunismului trotskist și alianța noastră de douăzeci de ani, pe care o avem cu Sovietele, formează baza colaborării pentru menținerea păcii și organizarea lumii după război.

Este de presupus că în timpul dezbaterilor politice externe din Camera Comunelor, care durează câteva zile, vor fi aduse și alte lămuriri, cerute de parlamentari.

COASE

renumita marcă germană

„TIP-TOP”

în depozit la

DEPARTAMENTUL MAȘINILOR

al reun. agricole săsești din Transilvania

Sibiu, str. Sării Nr. 22 - Tel. 100

Mare alegere în tocuri rezervoare

Mont Blanc, Osmia

Hardtmuth, etc.

ATELIER DE REPARAȚIE — PIESE DE SCHIMB

TRIUMPH

Piața Regele Ferdinand Nr. 19

PREȚURI IEFTINE!

Grefa Tribunalului Sibiu Secția II

Dosar Fs 00. 514—1923

Extras

Prin încheierea Nr. Fi. 127 din 23 Mai 1944 s'a admis cererea societății anonime Schenker Căsușă Sibiu și s'a dispus facerea următoarelor mențiuni la poziția 514 din registrul firmei or: În sfârșitul consiliului de administrație din 9 August 1944 s'a acordat dreptul de semănătură pentru sucursala din Sibiu d. Bruno Rösler, împuternicit și d. Ștefan Lazăr, împuternicită, societatea fiind valabil angajată prin semnătura numiților.

Grefier
Indescifrabil

Sibiu, 23 Mai 1944

Prima vopsitorie

și curățătorie chimică
românească din Sibiu

DUMITRU HANEA

SIBIU, STRADA KAPP Nr. 2

(În curtea fabricii „Industria de Tricotaje”
Dicoșo de Cibin. - Stația de tramvaiu Biserici greco-cat.)

Toate lucrările branșei se execută cu promptitudine, cu garanție și în cel mai scurt timp. Încercați spre convingere!